

Organizační zabezpečení profilové části maturitních zkoušek z Českého jazyka a literatury ve školním roce 2022/2023

Ve školním roce 2022/2023 se bude povinná maturitní zkouška z Českého jazyka a literatury konat v tomto studijním oboru:

23 – 43 – L / 51 Provozní technika

I. Profilová část povinné maturitní zkoušky z Českého jazyka a literatury

1. Účel MZ:

Ověření osvojení vědomostí, dovedností a návyků získaných žákem během studia v předmětu český jazyk a literatura. Požadavky na žáka vycházejí z RVP a zahrnují požadavky na vědomosti a dovednosti žáka v těchto oblastech: jazykové, komunikační a literární.

2. Pojetí MZ:

Profilová povinná maturitní zkouška z českého jazyka a literatury se ve výše uvedených oborech skládá z písemné práce a z ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí.

3. Písemná práce

(1) Písemnou práci z českého jazyka a literatury se rozumí vytvoření souvislého textu, jehož minimální rozsah je 250 slov; písemná práce trvá nejméně 110 minut včetně času na volbu zadání.

(2) Pro písemnou práci ředitel školy stanoví nejméně 4 zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky a z nichž si žák 1 zadání zvolí. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, popřípadě výchozí text k zadání a způsob zpracování zadání.

(3) Zadání písemné práce jsou stejná pro všechny žáky daného oboru vzdělání příslušné školy. Písemnou práci konají žáci daného oboru vzdělání ve stejný den a čas; v případě stejného zadání písemné práce pro více oborů vzdělání téže školy, konají ve stejný den a čas písemnou práci žáci těchto oborů.

(4) Povolenou pomůckou pro všechny žáky jsou Pravidla českého pravopisu.

4. Funkční styly písemné práce

(1) Prostě sdělovací funkční styl (zpráva, osobní dopis, popis, vypravování)

(2) Odborný funkční styl (odborný popis, popis pracovního postupu, výklad, úvaha)

(3) Administrativní funkční styl (úřední dopis, motivační dopis, stížnost, reklamace, žádost, otevřený dopis)

(4) Publicistický funkční styl (zpráva, interview, recenze, reportáž, fejeton)

(5) Umělecký funkční styl (umělecké vypravování, umělecký popis, umělecká charakteristika)

(6) Řečnický funkční styl (projev, proslov, přednáška, referát)

5. Ústní zkouška před zkušební maturitní komisí

(1) Pro ústní zkoušku z českého jazyka a literatury určí ředitel školy v souladu s rámcovým a školním vzdělávacím programem daného oboru vzdělání maturitní seznam nejméně 60 literárních děl. Ředitel školy s více obory vzdělání může vytvořit jeden maturitní seznam literárních děl, který obsahuje literární díla pro různé obory vzdělávání, pokud je zachován počet literárních děl pro každý obor vzdělání podle věty první. Zároveň ředitel školy stanoví kritéria pro sestavení vlastního seznamu literárních děl žákem. Maturitní seznam literárních děl a kritéria jsou platná i pro opravnou zkoušku a náhradní zkoušku.

(2) Ústní zkouška se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla. Ředitel školy zajistí pracovní listy pro žáky k dílům z jejich vlastních seznamů literárních děl. Součástí pracovního listu je i zadání ověřující znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu.

(3) Z maturitního seznamu literárních děl a v souladu s kritérii podle odstavce 1 žák připraví vlastní seznam literárních děl, v počtu, který stanovil ředitel školy; nejnižší počet literárních děl v žákovském seznamu je 20. Žák odevzdá seznam řediteli školy nebo jím pověřené osobě do 31. března 2023 pro jarní zkušební období a do 30. června 2023 pro podzimní zkušební období.

(4) Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si žák vylosuje číslo pracovního listu. Příprava k ústní zkoušce trvá 15 minut. Ústní zkouška trvá nejdéle 15 minut. V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu. Neodevzdá-li žák do data podle odstavce 3 vlastní seznam literárních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům maturitního seznamu literárních děl pro daný obor vzdělání.

PRAVIDLA PRO VÝBĚR LITERÁRNÍCH DĚL

PRAVIDLA PRO VÝBĚR LITERÁRNÍCH DĚL		
Žák vybírá 20 literárních děl	Světová a česká literatura do konce 18. století	min. 2 literární díla
	Světová a česká literatura 19. století	min. 3 literární díla
	Světová literatura 20. a 21. století	min. 4 literární díla
	Česká literatura 20. a 21. století	min. 5 literárních děl
Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu žáka zastoupena proza, poezie, drama . Seznam žáka může obsahovat maximálně dvě díla od jednoho autora .		

a) Český jazyk a literatura – písemná práce

Pro písemnou práci ředitel školy stanoví nejméně 4 zadání, která se žákům zpřístupní bezprostředně před zahájením zkoušky a z nichž si žák 1 zadání zvolí. Zadání písemné práce obsahuje název zadání, popřípadě výchozí text k zadání a způsob zpracování zadání. Cílem zkoušky je ověřit dovednosti spojené s produkcí textu – vytvoření textu podle zadaných kritérií, funkční použití jazykových prostředků, uplatnění zásad syntaktické a kompoziční výstavby textu.

b) Český jazyk a literatura – ústní zkouška

Žáci losují z 20 témat, která jsou vytvořena podle pravidel pro výběr literárních děl. Cílem zkoušky je ověřit praktické komunikační dovednosti a dovednosti směřující k základní analýze různých druhů textu – analýza uměleckého textu, charakteristika literárněhistorického kontextu literárního díla, analýza neuměleckého textu, formulace výpovědi v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury.

6. Hodnocení

a) Písemná práce

Zkouška konaná formou písemné práce ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura je hodnocena podle tří základních kritérií, resp. šesti dílčích kritérií:

1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií
 - 1A téma, obsah
 - 1B komunikační situace, slohový útvar
2. Funkční užití jazykových prostředků
 - 2A pravopis, tvarosloví a slovtvorba
 - 2B lexikum
3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu
 - 3A větná syntax, textová koheze
 - 3B nadvětná syntax, koherence textu

Každé z těchto dílčích kritérií je hodnoceno body na škále 0 – 1 – 2 – 3 – 4 – 5.

Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 30.

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu 1A nebo v dílčím kritériu 1B (Vytvoření textu podle zadaných kritérií) hodnocena počtem bodů „0“, podle dalších kritérií se již nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven „0“.

Závazně se hodnotí 0 body, pokud text splňuje alespoň jednu z těchto charakteristik:

- písemná práce nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1A: text se prokazatelně nevztahuje k zadanému tématu, reflektuje zcela jiné téma;
- písemná práce nesplňuje požadavky na dílčí kritérium 1B: text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace;
- písemná práce nesplňuje požadavky na stanovený minimální rozsah: text nesplňuje požadovaný rozsah slov (tj. 250 slov), a to ani v rámci stanovené tolerance (minus 50 slov).

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení.

Počet dosažených bodů	Klasifikace
30 – 27	Výborný
26 – 23	Chvalitebný
22 – 15	Dobrý
14 – 12	Dostatečný
11 – 0	Nedostatečný

b) Hodnocení ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí

Ústní zkouška - hodnocení provádí zkušební maturitní komise

Ústní zkouška z předmětu český jazyk a literatura je hodnocena podle čtyř následujících kritérií:

1. Analýza uměleckého textu:

- I. část: téma a motiv, časoprostor, kompoziční výstavba, literární druh a žánr
- II. část: vypravěč / lyrický subjekt, postava, vyprávěcí způsoby, typy promluv, veršová výstavba
- III. část: jazykové prostředky

2. Literárněhistorický kontext literárního díla

3. Analýza neuměleckého textu:

- I. část: porozumění textu, charakteristika komunikační situace
- II. část: funkčně stylové charakteristiky textu, jazykové prostředky

4. Výpověď v souladu s jazykovými normami a se zásadami jazykové kultury

První a třetí kritérium je rozčleněno na dílčí kritéria, žák je tedy hodnocen celkem v 7 oblastech. Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0–1–2–3–4.

Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 28.

Počet dosažených bodů	Klasifikace
28 - 25	Výborný
24 - 21	Chvalitebný
20 - 17	Dobry
16 - 13	Dostatečný
12 - 0	Nedostatečný

c) Kritéria celkového hodnocení profilové povinné maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury

Aby žák zkoušku z českého jazyka a literatury složil, musí úspěšně vykonat obě dílčí zkoušky. Hodnocení této zkoušky se vypočítá jako vážený průměr procentních bodů/známek získaných v obou zkouškách, přičemž váhy písemné práce a ústní zkoušky jsou v poměru 40%:60%. Pro určení výsledné známky se při hodnotě váženého průměru do x,49 hodnotí nižším stupněm, při hodnotě váženého průměru x,50 a více vyšším stupněm klasifikace.

V případě, že žák z jedné části získá známku nedostatečnou, bude tuto dílčí část opakovat v dalším stanoveném termínu v podzimním zkušebním období (termín bude stanoven ředitelem školy nejpozději dva měsíce před konáním zkoušek).

Hodnocení zkoušky navrhuje zkušební maturitní komisi zkoušející podle klasifikační stupnice:

- a) 1 – výborný
- b) 2 – chvalitebný
- c) 3 – dobrý
- d) 4 – dostatečný
- e) 5 – nedostatečný

Schválila předmětová komise 19.9.2022

Zpracovala: Mgr. Alena Matula
učitel českého jazyka

Schválil: Ing. Bc. Tomáš Miklovič
ředitel školy